

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRÜT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:
Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. evf. 246. szám

Szombat, 1926. október 30.

Üzleti könyveket

olcsón és izléseken készít a

Grünfeld-nyomda
üzleti könyvgyára

Brassó, Kapu-utca 64-66. Telefon 6-77

Postai rendelések gyorsan és pontosan elkészülnek.

A gyűlölet

kénköves lángját okádja felénk a Viitorul. A szabadelvűnek nevezett liberális párt lapja. Nincs nap, amikor ránc ne uszítaná a kormányt és a közvéleményt. Amikor valami címen el nem vitatná vitális érdekeinket és jogainkat. Amikor a haza ellenségei gyanánt ne akarna bennünket feltüntetni és ne követelné, hogy ilyenek gyanánt bánjon velünk a hatalom. Szegény Averescu-kormány, a Viitorul tán nem is tudja, hogy milyen ártatlanul kap őtől intést, szidalmat, fenyegetést. Ha csak egyet mozdulni látszik is a nemzeti kisebbségek irányában a liberális sajtócerberus már elvakkantja magát és bele akar harapni az ikrájába. Milyen szerencse, hogy ennek az elhízott, túltáplált öreg kormánylapnak nincsenek fogai; még bajt csinálna nekünk is, a kormánynak is.

Bizony, sajnós, ártatlanul éri a kormányt a Viitorul támadása; legalább is olyan ártatlanul, mint bennünket. Mit kaptunk eddig valami olyan előnyt, kedvezést, értéket, ami soványista román nemzeti szempontból is kifogásolható volna? Mit kaptunk? Talán visszaállították a kizárólagos anyanyelvi tanítás és a szabad iskolaválasztás jogát? Talán kiutalták tanáraink és tanítóink államsegélyét? Talán visszahelyezték állásukba az elcsapott magyar tisztviselőket vagy nyugdíjat adtak az arra jogosultaknak? Talán az elkönfiskált földeket, házakat, iskoláépületeket, belső telkeket juttatták vissza? Vagy éppen a románnyelvi vizsga kényszerét törölték el és a kisebbséglakta vidékekre nyelvünket beszélő előjárók alkalmaztattak?

A Viitorul nagyon igazságtalan a kormánnyal szemben: még eddig semmi olyat nem tett, s azt hisszük, nem is akart tenni, amiért haragudni kellene rá és igazolni ellene. Mi igaz lélekkel és benső meggyőződéssel igazoljuk a kormányt a hazaárulás szörnyű vádjá ellen: mindent árulhatott hat hónapos fennállása alatt, de hazát nem. Sem egészben, sem részletekben.

Ami pedig minket nemzeti kisebbségeket illet, a Viitorullal szemben nem tartjuk szükségesnek a védekezést. Amely lap még a históriát is képes meghamisítani, hogy csak a székelységnek ősi birtokát, a csiki magánjait is elvitassa, az nem

méltó rá, hogy még csak porbe is szájunk vele.

Annál inkább kell csodálkoznunk azon, hogy maga a szabadelvűnek nevezett liberális párt nem találja méltatlannak eddig hangoztatott programjához a lapja által inaugurált rágalmazó és piszkoló hadjáratot, hogy a gyűlölet és faji elvakultság ez ép oly durva, mint igazgatalan kitérését a maga hallgató hozzájárulásával szankcionálja.

Duca volt külügyminiszter a brassói liberális gyűlésen mondott néhány kopott frázist a nemzeti kisebbségek jogai iránt való méltányosságról; de ha annak a Viitorul a valódi visszhangja, akkor tisztában vagyunk a párt igazi felfogásával is, mely ama bizonyos „egyensúly” hely-

reállítása végett képes volna, mint képes volt a közelmúltban, a nem román ajkú népek legszentebb jogain is keresztülgázolni.

Nem félünk a liberális párttól sem, mint ahogy a sajtójának rikácsolása meg nem ijeszti. Láttuk már a párt erejét, mikor a gyűlölt és üldözött kisebbségekhez fordult segítségért a községi választásoknál és láttuk a parlamenti választásoknál, mikor a nép az igazi közvélemény szabad akarat nyilvánítása mint a jégeső elmosta a többséget.

A Viitorul vádjai és rágalmi nem a kormányt és bennünket gyöngítenek, hanem a szabadelvűpártot, mely a harcnak e méltatlan módjával magát azonosítja. Nem fogjuk elfelejteni.

A kisebbségek menjenek a népszövetség elé

A Viitorul tanácsa — Mit állapított meg Eric Colban Erdélyben?

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Colban Ericnek erdélyi látogatása újból ak tuálissá tette a kisebbségi kérdést, s a bukaresti román lapok, legyenek bármilyen pártárnyalatúak, egymásután fejtik ki véleményüket a problémáról. Ma a Viitorul, a liberálisok lapja szólalt meg, s amit ír, egyenesen meglepő mindazok számára, akik a közelmúlt eseményeit figyelemmel kísérték. Csak arra kell emlékezni, mekkora a Viitoruléknak és társainak a felháborodása, amikor a telepések és a kisebbségi oktatás ügyében az erdélyi magyar kisebbség a népszövetséghez fordult, s annak igazmondását kérte. Hazaárulást kiáltottak, s a nagyképpük pedig azzal a jótanáccsal jöttek, hogy a vitás ügyeket sokkal könnyebben lehetne elintézni békésen idebenn az országban. A többség azonban mégis hazaárulást emlegetett. S íme, a Viitorul, amely abban az időben leghangosabban kiabált, mai cikkében — valószínűleg Colban Eric látogatásának hatása alatt — Serbescu tollából ma nagyjából a következő feljegyzésre méltó írás jelent meg.

— Az ellenünk a külföldi sajtó hasábjain propagandairásokban, előadásokon, női és páneurópaista kongresszusokon elhangzott panaszok és állandó ismételtetés miatt már banálisnak hangzanak. Ez azonban egyúttal azt is jelenti, hogy a kisebbségeket elnyomó Romániáról szóló legenda már valóságos sarkigazsággá lett azok szemében, akik értesüléseiket egyoldalú forrásból szerzik. Ezek a rágalmak folytonos hangoztatásuk miatt éppen ezekkel szemben nehéz nekünk felvenni a harcot. S hogy igazat mondjunk: nem is fáradunk, mert nagy veszedelmet nem látunk benne. Egy szerencsénk van azonban: a Népszövetség, amely ebben a kérdésben döntőbíránk lehet.

A népszövetség elé!

S amikor elhangzanak azok a hangok, amelyek bennünket a kisebbségek „kínzásai” vádol (ezt a kifejezést sokszor hallottuk a magyar beszédekben), bátran válaszolhatunk ezzel a kérdéssel:

miért nem terjesztik panaszait ezek a „megkínzottak” a népszövetség elé! S az a tény, hogy teljesen illetéktelen tényezők elé viszik sirámaikat, bizonyítja a

jóhiszeműek előtt, hogy alaptalan vádaskodás minden!

A cikk további részében Serbescu örömmel állapítja meg, hogy a Népszövetség a legalkalmasabb fórum annak megállapítására, hogy a románok nem barbárok, nem vagyunk elnyomók, ahogyan azt Tisza gróf honfitársai hangoztatják. Majd Colban Eric felé hangoztatott meleg hódoló sorokkal be is fejezi cikkét.

Mit tegyünk mi, kisebbségek, ezek után? Menjünk a Népszövetség elé panaszainkkal? Akkor hazaárulók vagyunk! Panaszkodjunk idebenn? Akkor viszont a Népszövetség elé küldenek. Furesa circulus vitiosus felé akar bennünket hajszolni a Viitorul.

Colban Erik egészen más dolgokat állapított meg

A Cuvantui ma, abból az alkalomból, hogy Eric Colban erdélyi útját befejezve, Bukarestbe érkezett, a következőket állapítja meg:

— Erdélyből közlik velünk, hogy Colban Ericet a hegyeken túl tett látogatása alkalmával a kisebbségek a legkülönbözőbb reklamációkkal rohanták meg. Colban a panaszokat a helyszínen vizsgálta meg s így megjelent mindazokban a helységekben, a hova a kisebbségek hívták. Colban Eric megállapításai amint várható is volt, egészen mások voltak, mint amit a kisebbségek vártak. S ezért a panaszkodók nem is kételkedtek, hogy emiatt a sajtójukban egész cikkekben támadják Colbant.

Ezek után — azt hisszük — bizalommal fordulhatunk a Népszövetséghez.

Elfogadták a cseh kormány-nyilatkozatot

PRAGA. A szenátus tegnap éjjeli ülésén befejezte a kormány nyilatkozatáról szóló vitát, 73 szavazattal 53 ellenében elfogadta. Elfogadták ugyanakkor a nemzetvédelmi miniszternek a Gajda ügyben adott válaszát is.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.90 svájci frank

A nemzetközi távirda-egyezmény újításai

November elsején lép életbe az új rend

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Párisban felülvizsgált nemzetközi távirda-egyezmény és szabályzat, — amely november hó 1-én lép életbe, az alábbi közérdekű újításokat tartalmazza:

A nemzetközi forgalomban a táviratok címe ezentúl a címzett vezetéknévéről és lakáscím helyett: a telefon hívószámából, vagy a postafiók számából is állhat. Ilyen formán: »Borger telefon 63—93. Wien«, vagy »Carré boîte postale 142—24. Paris«. A rendeltetési hivatal a telefon, illetve postafiók száma alapján kiegészíti a táviratokat a teljes címmel és kézbesítetteti: »Poste-restante«, vagy »télégraphe restante« táviratokat ezentúl jelzés, kezdőbetűs, vagy számjegyes címmel nem fogadnak el, a címzett tulajdon nevének feltüntetése kötelező lévén.

Szöveg nélküli táviratok feladása nincs megengedve, aláírás azonban nem kötelező.

Jövőben a táviratok szövegében a szorzási jel is használható, a távirda hivatalok mint x betűt fogják továbbítani.

A feladó a távirat utirányát (via) előírhatja, a táviratra vezetett ezen kikötését díjmentesen továbbítja. Ha a kívánt utirányban dróttalan, valamint dróttávíró is volna, bármelyiket előírhatja, a cím elé írta kitétel: »Fil« dróttávíró, míg: »Anten« drótnélküli távirót jelent.

Ha a feladó az utirány nem írja elő, az érdekelt távirdaigazgatások a belátásuk szerinti utirányon továbbítják a táviratot.

Ha a feladó azt óhajtja, hogy a táviratot éjjel ne kézbesítsék, a cím elé »Jour« kitétel kell írnia, míg ha éjjel is kézbesítettetni kívánja »Nuit« megjegyzést kell alkalmaznia.

Mint különleges újítás elfogadhatók a részben sürgős táviratok is, amelyek csak bizonyos országok területén kívántatnak sürgősként kezeltni. A feladó ilyen esetben a cím elé »PU« jelt (Partialement urgent) köteles írni, a sürgősségi díjat pedig (a rendes díj háromszorosát) csakis a kívánt útvonalra fizeli meg.

A fizetett válaszu (»Rp«) táviratoknál (Réponse payée) az »Rp« megjegyzés után nem a válaszként fizetni szándékolt szavak számát kell írni, mint eddig (»Rp 10«), hanem a választávírat díjának aranyfrank és centim-ban kifejezett egyenértékét. Pld.: ha a Magyarországra szóló távirat után 10 válasz szó akarunk fizetni, a cím elé ezt kell írni: »Rp 1.80«, vagyis tíz szó frankban való díjat.

A feladó »PR« kitétel alkalmazásával (Poste recomandée) kívánhatja, hogy táviratát a rendeltetési helyen, az ajánlott levelekre nézve fennálló formaságok mellett kézbesítsék, amely kikötésért 40 ct kell fizetnie.

Ha repülőgép útján kívánja táviratát kézbesítettetni (az erre berendezett országokban) a cím elé »PAV« (Par avion) megjegyzést kell írnia, a címzett pedig ezért egy repülő postán szállított levélért járó postadíjat köteles fizetni.

A hírlaptávíratokra nézve fennállott azon korlátozást, hogy kedvezményesen (50 százalék) csak a nap bizonyos óráiban fogadhatók el, megszüntették, az éjjel és nappal bármely órájában 50 százalékos kedvezményt adván ezek részére, a cím elé »Presse« kitétel irandó.

További újítás a hírlaptávíratokra illetőleg az az engedmény, hogy a szöveg elején vagy végén szabad lesz a hírlaptávírat mikénti közlésére vonatkozó utasítást adni, a mely a szöveg szavainak 5 százalékát nem haladja meg és legfeljebb 10 szóból állhat; eddig ugyanis a hírlaptávíratok csakis nyilvános közlésre szánt szöveggel bírhattak, minden magánjellegű körülmény kizárásával.

A magukat kellőképpen igazolni tudó feladók vagy címzettek kérhetnek táviratokról hitelesített másolatot, vagy fénykép másolatot, az előbbi díja — 50 ct., az utóbbit minden postaigazgatás szabadon állapíthatja meg.

A nemzetközi táviratok díjazás szempontjából »Európai« és »Európán kívüli« díjrend szerbe soroztatnak.

Az Európai díjrendszerben a táviratok díja a következőképpen alakul:

a.) a felvevő és rendeltetési ország végdíjaiból,

b.) a közbeeső országok transzidijából.

c.) az esetleges rádió díjakból.

Az új egyezmény ezen díjak maximumát november 1-től a következőképpen állapítja meg az Európai forgalomban.

Németország, Spanyolország, Anglia, Franciaország és Olaszország végdíja 12 arany centime, transzidija 07 ct. Orosz szovjet köztársaság végdíja 35 ct, transzidija 30 ct, Törökország végdíja 30 ct, transzidija 24 ct.

Kivételesen és átmenetileg Island, Norvégia, Lengyel és Svédország végdíja 10 ct.

transzidija 07 ct-ben állapított meg.

A többi európai országokban (Ausztria, Románia, Magyarország stb.) a végdíj 09 ct, transzidija pedig 07 ct.

Ezen adatok alapján kiszámíthatók a távirat díjak, pld.: egy Magyarországra szóló távirat szódija Románia és Magyarország végdíjaiból alakul (09+09) összesen 18 ct, — (szomszéd országok lévén transzidij nem esedékes). Ausztriába egy szó 25 ct. (Románia Ausztria végdíja és Magyarország transzidija 09+09+07 összesen 0.25 ct).

Kimondták a Kuria ítéletét a Leirer-ügyben

Megváltoztatták a törvényszék ítéletét

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Leirer-ügyben a budapesti ítéletábra tegnap délután kihirdette az ítéletet, amely megváltoztatja Bolla, Okolicsányi és Saguly büntetését. Okolicsányi büntetését az eddigi háromévi fegyház helyett három évi és hathónapi fegyházra, Bolláét az eddigi két év helyett pedig négy évi börtönre emelte fel. Saguly büntetését viszont az eddigi egyévi börtönről nyolc hónapra szállította le. Hélik kilenck hónapos börtönbüntetését jóvá-

hagyta, míg Rostást felmentette.

Az ítélet indoklásában kimondja a tábla, hogy Okolicsányinál súlyosbító körülménynek vette, hogy beismerté váromása nem volt felfedező hatású, s ártatlanul hagyott szenvedni a börtönben egy embert, amikor tudta, hogy ki a bűnös. Okolicsányi az ítélet kihirdetés alatt rosszul lett, s székébe roskadt. Elutasították szabadlábra helyezési kérvényét is. Az ítélet ellen a védők felebbezték, a közbád azonban megnyugodott.

Goga Octaviánt, Móricz Zsigmondot és gróf Bánffy Miklóst hívja meg felolvasásra az Erdélyi Irodalmi Társaság

Miért nem lépett Szabó Dezső a nyilvánosság elé, amikor legutóbb Erdélyben járt — A társaság megkezdí vidéki turnéját és még a télen utbaejti Brassót — Huszonöt székiogláló lesz az új szezonban

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A napokban az egyik kolozsvári lap közlése nyomán az az érdekes hír terjedt el az itteni irodalmi körökben, hogy Móricz Zsigmond, a nagy magyar regényíró, legközelebb Erdélybe jön, mert itt akarja összegyűjteni az anyagot a »Tündérkert« című monumentális regényének folytatásához. Ennek a hírnak kapcsán ma felkerestük az Erdélyi Irodalmi Társaságot, ahol aziránt érdeklődtünk, tudnak-e valamit Móricz erdélyi utazásáról.

— Igen, mi is hallottunk róla, és úgy tudjuk, hogy Móricz Zsigmond már a jövő hónapban Kolozsvárra érkezik. A pontos dátumot még nem tudjuk, de mielőtt közlik velünk, azonnal megfelelő előkészületeket teszünk a nagy magyar író méltó fogadtatására.

— Nem gondol a Társaság arra, hogy Móricz Zsigmondot felkéri egy előadás tartására?

— Természetesen ezt nagyon szeretnénk és bár Társaságunk felolvasó-estélyein a törvény szerint kizárólag csak román állampolgárok szerepelhetnek, ezúttal mégis meg fogjuk kísérlni, hogy Móricz Zsigmondot felléptessük.

Az Erdélyi Irodalmi Társaságnál annak a reménynek adtak kifejezést, hogy ez annál könnyebben fog talán menni, mert hiszen a Társaságnak Goga Oktavián belügyminiszter is tagja, sőt a Társaság legutóbb foglalkozott azzal a gondolattal, hogy a kiváló román költőt meg is kéri, olvasson fel legújabb verseiből néhányat az Erdélyi Irodalmi Társaság felolvasó-estélyeinek keretében. A Társaság abban a meggyőződésben van, hogy egy ilyen kulturális közeledés jótékony hatással lehet a politikára is, tekintve, hogy éppen az egyik legfontosabb állami tisztség betöltőjéről, a belügyminiszterről van szó. Egyébként, eltekintve attól, hogy Goga lefordította Ady és Petőfi verseinek egy részét, valamint az Ember Tragédiáját, úgy tudjuk, hogy valamikor magyarul is írt költeményeket és irodalmi tanulmányokat.

— Nem volna-e lehetséges — kérdeztük tovább —, hogy a budapesti nevesebb magyar írókat, akiktől az erdélyi közönség egy idő óta határozottan kissé eltávolodott, időnként lehozza és szerepeltesse az Erdélyi Irodalmi Társaság?

— Erre mi is gondoltunk, de éppen azok számára, akiket leginkább óhajtánánk, megismerni, egy kissé talán nehezen kapnánk meg az engedélyt. Itt volt például legutóbb Szabó Dezső...

— És Herczeg Ferenc?

— Nem hinnénk, hogy lejönne. Erdélyhez őt nem sok kapcsolat fűzi.

— Akkor talán a fiatalabbak és a modernebbek közül valakit?

— Kosztolányit és Karinthy? Lehetséges. Hiszen bizonyos, hogy jó volna, ha néha felléptethetnénk egy-egy nevesebb vendéget. Itt volna például Juhász Gyula. Neki legalább Váradal volt kapcsolata. Igen, meg fogjuk próbálni.

— Milyen lesz a Társaság őszi programja?

— Az új szezonban, ősztől tavaszig, összesen tizenkét felolvasó ülést fogunk tartani. Az első november 7-én, az utolsó május 8-án. Huszonöt újonnan beválasztott rendes tagunk még nem tartotta meg székioglálóját. Ezek most sorra kerülnek. Így például Pálffy Géza, Bitay Árpád, Szombati Szabó István, Balogh Arthur, dr. Gál Kelemen, Szabó Mária, Tompa László és mások. Különösen érdekes lesz a karácsonyi és a húsvéti meg előző két felolvasó üléseink, amelyeken dr. Karácsonyi János, dr. Hirschler József, Dóza Endre és Reményik Sándor, illetve Makay Sándor, gróf Bánffy Miklós, Áprily Lajos, Kovács Dezső és Tompa László fognak szerepelni.

— Vidéken nem rendez felolvasó-estélyeket a Társaság?

— De igen. Megírhatja, hogy Brassóban okvetlen lemegyünk, még pedig igen nívós programmal. Erre már a télen sor kerül. Természetesen számítunk az ottani írók közreműködésére is. Azután sorra vesszük a többi városokat, Dévát, Szászvárost, Zilahot, Szilágysomlyót, Nagybányát, Máramarosigetet és a többieket. Ezeket a felolvasásokat a vidéki egyesületek égisze alatt akarjuk megtartani. Általában az a célunk, hogy a magyar irodalom propagálását intenzívebbé tesszük nemcsak Erdélyben, hanem Romániában mindenütt, ahol magyarok laknak. Ennek a célnak az érdekében bemutatjuk az estélyeinken azokat az erdélyi írókat is, akik egyébként Társaságunknak nem tagjai.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság információit, amelyeket részben dr. Borbély István főtitkárnak és Walter Gyula titkárnak köszönhetünk, legközelebb kiegészítjük azoknak az adatainknak a felsorakoztatásával, amelyek azt lesznek hivatva kimutatni, hogy észlelhető-e lemorzsolódás a magyar irodalom kárára a Romániához csatolt területeken és hogy a régi és új magyar írók közül kiket olvasnak még és kiket feledtek már örökre el.

Colban Eric visszautazott Bukarestbe

Nem nyilatkozik erdélyi tapasztalairól — Ma Hans Ottó Rothtal tárgyal

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Colban Eric tegnap Bukarestbe érkezett. Este fél hat órakor együttes kihallgatáson fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Averscu tábornok és Milineu külügyminiszter kívánságára érkeztem Romániába. Eltem ezzel a kivételes alkalommal és beutaztam az ország területét mint a Népszövetség főtitkára. Nincs felhatalmazásom arra, hogy Romániában bármilyen természetű ankettet rendezek, most csupán tanulmányutat tettem, amilyent máskor is tettem nemcsak Romániában, hanem más országokban is. A legszabadabb körülmények közt lehetővé volt téve, hogy az erdélyi kisebbségek vezetői közül többekkel megbeszéléseket folytathassak a kisebbségek helyzetéről. Mivel nem utaztam hivatalos minőségben, csupán informatív szándékkal, ezért a megbeszélések eredményéről nem nyilatkozhatom. Köszönetemet fejezem ki a ro-

mán kormánynak és Petrescu Comnennek, hogy elősegítették munkámat. Egész utazásom alatt tapasztaltam, hogy nagyfokú haladás mutatkozik az utóbbi években a háború után felmerült problémák megoldása tekintetében.

Colban Eric, aki még néhány napig impressziókat akar gyűjteni az országban, három napot tölt Bukarestben.

Ma este a Fundatia Carol épületében nagy előadást tart. Délután pedig tanácskozást folytat Hans Ottó Roth-tal, aki a romániai német kisebbségek helyzetéről tájékoztatja a főtitkárt.

Ezzel a hírrel szoros összefüggésben áll a Dimineata mai számában megjelent cikke, mely a kisebbségi kérdéstről szól. A cikk arra a konklúzióra jut, hogy ama ígéretek között amelyeket a kormány tett és amelyeket tényleg beváltott nagy ürtöng. Erről az ürről a kisebbségek vezetői méltán számolhatnak be Colban Eriknek.

Csendes vita Lázár Aurél volt igazságügy-miniszterrel . . .

Harcias vélemény a Magyar Pártról, a magyar sajtóról és a magyar „cenzuráról” — Lázár Aurél és a Nemzeti Párt — A bihari megyei tanács és a magyar nyelv

BUKAREST. (A Brassói Lapok munkatársától.) Az utcán sodor össze a véletlen dr. Lázár Auréllal, aki ezután, hogy néhány évtizedet végigverekedett, mint a román kisebbség vezérfőfője s miután kiérte a Consiliul Dirigentet, melyben igazságügyminiszter volt, bevonult az ugynevezett letört nagyságok veterán gárdájába. Vannak, akik azt mondják, hogy Lázár ezután kezd majd el igazán virágozni. Így például Hegedüs Nándor vezércikkében is leszögezte azt a véleményét, hogy egy olyan egyéniségű ember, mint Lázár, minden eszközzel és móddal kiharcolja a maga érvényesülését.

Lehet, hogy így van, de én az ellenvéleményesek csoportjába tartozom, akik úgy látják, hogy a politika már elvesztette Lázár Aurélt, illetve, hogy Lázár elvesztette már a politikát. Valahogy úgy áll a dolog, mint Erdélyi Jánossal, aki szintén megfutotta az összes méltóságokat, míg elért addig, hogy generálisként kezelik — in der Reserve — reaktiválási szándék nélkül. Lázár még nem tart olyan messze, mint Erdélyi, — még egelőre sértődötten visszavonul, mert azt hiszi, hogy nélkülözhetetlen, még vágalkozik, mert azt hiszi, hogy félelmet kelt és még innen van a letargián, mert azt hiszi, hogy visszahívják.

Pedig véglegesen elejtették. A Nemzeti Párt már nem számol vele, aminek salhatatlan jele, hogy még egy képviselőjelölési ügyben sem tudott eredményt elérni. Nagy sor, hogy Maniu és gárdája Lázárral szemben Lascut favoritizálta. S még nagyobb sor, hogy a fúziós gyűlésen észre sem vevődött Lázár távolléte. Pedig ennek a fúciónak Lázár volt az első harcosa.

S a Nemzeti Párt után elejtette a magyarság is. Pedig, ha valaki, úgy Lázár Aurél bírt valami nimbusszal a kisebbségek között. Am ha valaki megbotlik az egyik lábával, már egyáltalában nem tudja fenntartani az egyensúlyt. Lázár botlott egyet és utána elvágódott egész testével. Először megsértődött és visszavonult, mert nem jelölték. Rosszul tette, hiszen nem futottak utána és nem hívták vissza, amint számította. Azután szembe fordult a magyarsággal és elkezdte vagdosni, jöllehet néhány héttel azelőtt még bletette. Ezt is rosszul tette, mert nem bledtek meg a fustélyától, hanem min-

den félelem nélkül, inkább gunyosan, mint ijedelemmel parirozták a vágásait. Végül szembefordult mindennel és mindenkivel. Extraterritoriális állapotba helyezte magát. Saját kijelentése szerint nem politizál, nem olvas ujságot, nem segíti elő a közügyeket, nem...

S e nemeknek a száma végtelen. Lázár azt hiszi, hogy megbünteti a társadalmat, ha ismét egyszerű ügyvéd lesz. S ismét téved, mert a Fenséges Köz észre sem veszi távollétét.

Viszont ő már kezdi érezni, hogy letört nagyság. Még nem vallja be saját magának sem. De már rágódik valami a bensejében. S éppen ezért lehajtott fejjel, rosszkezdűen lépeget a szenátus felé. S ha politikára kerül a sor, idegesen heseget a kezével.

— Tehát kezdjük doktor ur, politikával...

— Dehogyan kezdjük azzal! Én már visszavonultam. Nem érdekel a politika. Egyszerű ügyvéd vagyok ismét.

— Nem hiszem, hogy ez az elhatározás több időre szólna, mint néhány hét. De különben is, doktor ur a bihari megyegyűlésen rendkívül élesen kirohant a magyar nyelv használata ellen, követelvényt, hogy beszédek csak román nyelven lehessen tartani. Nehéz volna ezt nem politikának nevezni!

Egy indulatos vélemény

— Kérem, ez egyszerű hazafiúi kötelesség volt...

— De hiszen ügyvéd ur a kisebbségek egyenjogúságát hirdette és sokszor nyilvánította ki a magyarság iránti rokonszenvét?

— A megvetanácsoi incidenst Kóczó Jenő képviselő rendkívül tapintatlan viselkedése provokálta. Az én álláspontom a kisebbségi jogok kérdésében ma is ugyanaz, mint volt régebben. Igenis, tiltakoztam Kóczó javaslatára ellen, mert a Magyar Párt mai iránya, konstrukciója és személyi összetétele megengedik annak a föltételezését, hogy indítványai és óhajításai a legélesebb kritikára és gyanúra jogsultak.

— De Ön kimondottan a magyar nyelv használata ellen kelt ki...

— Nos, mi van ezen csodálkozni való? Én igazán nagyon messze elmegyek

a kisebbségi kérdésben. Megérték és méltánylok sok sérelmet és kívánságot. De az már mégis sok volna, hogy az ország szélén a megyei tanács tárgyalási nyelvét magyarizáljuk. Azt már igazán elvárhatjuk Kóczó Jenőtől és a többi uraktól, hogy az imperium nyolcadik évében, miután beválasztatták a román parlamentbe képviselőkné, legalább néhány kukkot megtanuljanak románul...

— Ha jól tudom, elvi kérdéstről volt szó!

— Amít én mondok, az is elvi kérdés. A Magyar Párt mai elhelyezkedésében nem éppen bizalomgerjesztő. Ha arra kerül a sor, egész életemben küzdeni fogok az ellen, hogy ez az összetételű párt inváziót kezdhesen a kimondott román érdekek ellen.

A magyar sajtó, Maniu és a fúzió

— A magyar sajtó élesen kommentálta ügyvéd ur állásfoglalását a magyar nyelvhasználat kérdésében. Azt írták, hogy ez a kirohanás politikai pálfordulás volt. A választáskor sok ígért, utána pedig bosszuhadjarat...

— Nem tudok ezekről a cikkekről. Három-négy hete egyetlen lap sem volt a kezemből. Nem olvasok ujságot... Illetve a Nagyváradi egyik vezércikkét felolvasta valaki. Erre a cikkre, ha már meghallgattam, küldöttem egy helyreigazítást. Azonban ezt erősen megcsönkítva és lényegéből kifordítva közölték le. Működött a Magyar Párt cenzurája. Erre levelet intéztem a lap főszerkesztőjéhez, hogy miután a magyar sajtó megtagadja azt a jogot tőlem, hogy védekezhessen, támadásokra többet nem reflektálok.

— De ami a politikai pálfordulást illeti...

— Szó sem igaz belőle. Mindig volt annyi bátorságom, hogy megmondjam a magam véleményét. Kijelentem, hogy ugyanazokat a kisebbségi elveket vallom, mint régebben.

— Mi igaz abból, hogy a Nemzeti Párt vezetősége és Ön között ellentétek állanak fel?

— Nem foglalkozom politikával. Ezzel a kérdéssel forduljon talán Maniu Gyulához. Ha vannak ilyen ellentétek, ő bizonyára tud róla.

— Mi a véleménye a fúzióról, melynek ratifikálásától távollattotta magát?

— A ratifikálásnál nem voltam jelen de viszont én voltam az első még 1921-ben, aki ennek a fúciónak a szükségességét hirdettem... Am hagyjuk a politikát!

Meglegyinti a kalapját és már el is tűnik a szenátus halljában.

A Kyra Kyralina magyar kiadásának nagy sikere

A Romániából elszakadt világhírű párisi író Panait Istrati, magyarul most megjelent első művének óriási sikeréről örömmel adunk számot. Ahova a könyv csak eddig eljutott, közönség és sajtó egyaránt a legnagyobb elismeréssel fogadta. A sajtó egyhangú és objektív elismerése különösen kiemeli Horvát Henrik kitűnő fordítását, hangsúlyozva, hogy páratlanul művészi fordítással lehetett csak úgy visszaadni Istrati eredeti egyéniségét, egyszerű, izzó temperamentumra valló stílusát, s azt a forró, mozgalmas életet, amely végig vonul ezen a könyvön, s amely a Kyra Kyralinát a legérdekesebb könyvek sorába emeli; de messze kiemelkedik a többi, csak érdekes könyv fölött magas művészi és emberi értékével. — A „Kyra Kyralina” rendkívül izléses kiállításban, finom simított papíron jelent meg, Ékes Lajos budapesti rajzolóművész címlapjával, bolti ára 130 lej és kapható minden könyvkereskedésben. — Postán megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Folyik a felsőházi javaslat vitája a magyar parlamentben

Rakovszky a parlamentárizmus csődjéről

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzetgyűlésen a felsőházi javaslat mai vitájában két ellenzéki szónok szólalt fel.

Horváth Zoltán (Kossuth-párti) éles szavakkal kifogásolja, hogy a Habsburg-ház tagjai minden adófizetési megkorlátozás nélkül kerülhetnek be a felsőházba. E szerint a Habsburg-ház tagjai akárhol csavarognak, egyszerűen a születés jogán tagjai lesznek a magyar felsőháznak. (Óriási lármák, felháborodás.)

Elnök Horváth Zoltánt rendreutasítja.

Horváth Zoltán: Ezzel a javaslattal akarják visszacsempészni a Habsburgokat. Amikor a nemzet ellen sokat vétkezett habshurgi főhercegeknek biztosítani akarják a főrendiházi tagságot, akkor nem gondolnak azzal, hogy a nagy érdemeket szerzett kormányzó családjának örökös tagságot adjanak. Erre nézve határozati javaslatot nyújt be, amelyben még azt a véleményét is kifejti, hogy leghelyesebb volna, ha az egyházakat távol tartanák a politikától. Ha a papok és főpapok nem igyekeznének a politikai fórumok-

ra, a felekezeti versengések elmaradnának. A javaslatot nem fogadja el.

Rakovszky István kijelenti, hogy legitimista szempontból a törvénymódosítás nem elégteli ki, mert kértelmű. Kifogásolja, hogy a Habsburg-ház tagjai felsőházi tagságot nyerjenek. Ő, aki mély dinasztikus érzelmű, ebben a Habsburgok tekintélyének lejáratását látja. Majd a parlamentárizmus csődjéről beszél. Megállapítja, hogy a parlamentárizmus nem mehet csődbe, csakis azért, mivel az alparlamentárizmus nem vált be. Ne higgyék, hogy a forma mindent eltakarhat. A javaslatot nem fogadja el.

Ma a ház folyosóján Apponyi Albert gróf tegnapelőtti beszédével kapcsolatosan kijelentette, hogy nem a miniszterelnököt, sem a kormányt, sem az egységes pártot nem vádolja azzal, hogy forradalmi alapon állanak. Reakciós kijelentésemet — mondá Apponyi — azokra vonatkoztattam, akik a jogfolytonosság követelményeit megtagadják. Meg kell állapítanom, hogy arra a kis csoportra értetem a reakciós megjelölést, akiket egyébként szabaduszóknak szoktam nevezni. Ezek igen is forradalmi alapon állanak.

Zanardi-Landi grófnő naplója

A félelmes éjjeli lovasszöveg — A gyász ideje — Szigorú nevelési módszer a saját otthonban — Tépeldések — Az 1891. év karácsonya

(Harmadik közműny)

Amikor aztán újból elég ereje volt ahhoz, hogy hangján uralkodjak, arra kéri engem, hogy senkinek, még Kaisernek se mondjam el, hogy oly gyakran fogta el a sírás. Amire csak képes voltam, elkövettem, hogy megvigasztaljam, s könnyekbe elfakadva mondta ezeket a szavakat, amelyekre még most is oly világosan emlékszem.

— Oh, te kedves kis Weiberrl, ha tehetném, hogy mindig mellettem légy, olyan könnyen viselnék el mindent.

Azt kérdeztem tőle, hogy nem jöhetnék-e gyakrabban. De azt válaszolta, hogy újból el kell utaznia Budapestre. Oly szívesen mondtam volna:

— Vigy engem is magaddal, édesanyám!

De nem mertem. Néhány nappal később felkeresett engem nevelő szüleim lakásán. Még mindig igen sápadt és szomorú volt, de már nem sirt többé, de bármennyire gyerekek voltam is, nagyon jól éreztem, mennyire megkönnyebbült volna, ha kisírhatta volna magát.

Még egy másik benyomás is mély nyomot hagyott bennem abban az időben. Egy éjjel tizenkét óra körül, lovak patájának az uccáról felhangzó zajára és a lakásban uralkodó nagy lármára ébredtem fel. Kiugrottam az ágyból, az ablakhoz szaladtam, ahonnan kísérteties katonákat láttam az utcán, a mint némán vonulnak el házunk előtt. Köpenyűk teljesen letakarta a lovakat, s csak a lovak lábait voltak láthatók. Az uccák gázlámpáiról abban az időben a gyász jelű el-távolították az üvegcserepeket, s fáklyaszerű lángjikkal kísértetiesen világították meg a sötét lovamenet útját. Ez volt az a kísértet, amely Rudolf trónörökös holttestét Mayerlingből Bécsbe hozta. Ez a jelenség rendkívüli gyorsasággal pergett le szemem előtt, s csak az az élethűség, amellyel ez az esemény emlékembe vésődött, teszi előttem bizonyossá azt, hogy ez nem álom volt.

Sokáig tartott, míg gyermeki vidámságomat újból visszanyertem. Senkinek sejtelve sem volt arról, hogy éjszakánként nyitott

szemmel felrengtem az ágyban, a sötétségbe meredtem, homlokomat pedig hideg veríték öntötte el. Ezek a sajátságos események teljesen megzavarták értelmemet. A kísérteties lovasok üldöztek engem éjszakánként. Miért viselt mama sokkal mélyebb gyászt, mint Miunele (így neveztem most már nevelő anyámat), aki épp úgy, mint a többiek, szintén feketében járt? Miért volt mama oly szomorú, míg Miunele már megint csupa jókedv volt? A titkot képtelen voltam megfejteni, s mégis, bármennyire sajátságosnak hangzik is, tökéletesen meg voltam győződve arról, hogy a trónörökös halála okozta édesanyám mély-séges szomorúságát. Erről később még többet is fogok mondani.

3. Fejezet

Saját otthonom

Abban az évben, amelynek első hetei szomorú tanúi voltak a fentismertegetett gyász eseményeknek, környezetemben lényeges változás történt és háztartásom (ha szabad így neveznem) jelentősen megváltozott. Mindenekelőtt egy angol nevelőnőt Miss Yves-t kaptam magam mellé, akinek felügyelete alá helyezték Laurát is. Hamarosan azonban bosszus események történtek. Miss Yves kénytelen volt Laurát megbüntetni azért, mert Laura egy ízben bosszusan a lábával a földre dobbanlott, s ezt a büntetést úgy hajtotta végre, hogy egy szíjjal végig vert a kislány lábán. Laura ellentállt s emhargapta Miss Yves kezét. Az angol nevelő erre azonnali elbocsátását kérte, a mit azonban nem vettek tudomásul, mert Yves kisasszony be volt avatva édes anyám titkába. Szerencsétlenségre (amint az később világosan látható lesz), én a magam részéről kevésbé harcias természetű voltam, mint nevelt hugom, s így Miss Yves arra kapott utasítást, hogy csak velem foglalkozzék. Ennek első következménye az volt, hogy Laura és az én tanítási óráim teljesen különváltak. Ez az esemény azonban végre megadta édesanyámnak a lehetőséget ama régi óhaja megvalósítására, hogy lakhelyemet megváltoztassam, s engem magához minél közelebb helyezzen el. Rövid néhány hét leforgása után elbucsuztam Kaiserék lakásától, s egy külön az én részemre berendezett otthonba vittek, ahova Miss Yves, egy Mademoiselle Pidon nevű francia nevelőnő, (akit Kaiser né vett fel, hogy felügyeljen további nevelésemre, azután Alois Pirker és még néhány női alkalmazott jött velem.

Új otthonom Lainzban volt. Kétemeletes épület, szép park közepén. E parkon belül végeztem napi sétáimat. A földszinten volt a hall, egy nagy szoba, az ebédlő, egy tanulószoba az én rendelkezésemre, és a kis foga-

dószoba a nevelőnő számára. Az első emeleten voltak a nevelők hálószobái, valamint az én hálószobám is, amelyet nagy bosszúságomra gyermekszobának neveztek. Szép, világos, nagy szoba volt ez, teljesen fehér, a falak épp úgy, mint a butorok, s a padlóra sötét kék szőnyeg terült.

A ház légköre sajátos volt. A kényelemre, sőt jobban mondva a luxusra éppen elég gondot fordítottak; mégis, úgy látszott, mintha mindent, de mindent, a fegyelmek és tanuláshoz rendelték volna alá. A korlátlan uralkodó a házban Miss Yves volt, annak ellenére, hogy a mademoiselle és Pirker ezt nem nézték jó szemmel. Később a mademoiselle aztán szívesen engedte át a háztartás ügyeit Miss Yvesnek, míg az öreg komornyik csak duzzogva egyezett bele, de eléggé filozófus volt ahhoz, hogy tudja, hogy az utolsó szó mindig a nőt illeti. Miss Yves parancsára kénytelen voltam télen-nyáron reggelente fél hét órakor felkelni. Az ágyamhoz jött, a takarót lehúzta rólam, s a maga kurtá-furcsa módján elkiáltotta magát:

— Felkelni!

Alapozan megrázta a karomat, s így akadályozta meg, nehogy újból elaludjak. Még félig álmosan vonszoltam magamat az imádsághoz, gépiesen térdeltem le, s elmondtam reggeli imádságaimat. Szigorúsága valószínűleg jóakaratu volt, de ezt akkor nem tudtam megérteni. Büntetési módszere gyermeki értelmem előtt borzalmasnak tűnt. Arra kényszerítet, hogy az én fegyelmésemre szolgáló virgácsok kiválasztásánál és megvásárlásánál jelen legyek.

Igy életem mindennap aggodalomban. Szenvedésemet, fájdalmaimat senkinek sem mertem elmondani, mert az azért kijáró ujanb büntetéstől félttem, s gyermeki eszemmel azt hittem, hogy anyám tudott erről a nevelési módszerről, sőt azt jónak is hagyta. A mademoiselle, ahelyett, hogy békítőleg lápett volna közbe, még segítette Miss Yves-t. Így büntetésem csak megkésztetése volt. Nem csak akkor büntettek meg, ha azt Miss Yves találta jónak, hanem akkor is, ha a mademoiselle beszámolt neki egy-más gyermeki csínyemről. Francia nevelőnőm lényegesen lusta és kétszínű teremtes volt. Még édesanyám és nevelő szüleim távollétében egyetlen jó szót nem talált számomra, jelenlétükben a legnagyobb gondosságot tanúsított irántam. Mindez, azzal a hódolattal és tartózkodással párosulva, amelyet Miss Yves tanúsított, hozzájárult ahhoz, hogy mindazok, akik nevelésemben elsősorban érdekeltek voltak, és elsősorban édesanyám, teljesen hamis képet nyertek arról a fegyelméről, amelynek alá voltam rendelve. A szolgaszemélyzet, Pirkerrel együtt, Miss Yves teljhatalmával szemben egyetlen szót sem mert szólni az én érdekemben.

Tanítóm ebben az időben Hans Hold volt, a hitoktatást Lambertus jezsuita tanár vezette, zongorázni Hoffmann Lujza, konzervatóriumi tanácsos tanított.

(Folytatjuk.)

Szabályozzuk az emésztést és székelést a testsúlyt és gyomorműködést a dr. Péter-féle gyógyteákkal:

**Dr. Péter-féle
Hashajtó-tea
Soványító-tea
Gyomor-tea**

A Dr. Péter-féle gyógyteák minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók. Postai szétküldés utánvétel mellett a „Csillag”-gyógyszertár (Brassó, Hosszu-u. 14) központi raktára által. Kérje levelezőlapra a Dr. Péter tanár új gyógyteáiról szóló tájékoztató füzet díjtalan beküldését az Amphion Részvénytársaságtól, Brassóban.

S. Maison Zsófi
Brassóban, Kapu-utca 51 szám, I. em.

nyitotta meg a legkényesebb ízének is megfelelő
női divatterméit.

Különdi tanulmányai garantálják a legszebb és a legdivatosabb utcai, estélyi, alkalmi ruhák, angol és francia kiegészítő készítését.

Kérem a n. é. hűblyküzönség szíves látogatását.

A falu vampírja

Másfélmillió adót kell kiizzadnia egy kis község földjének — „Elsimítom harmincezer lejét” — Román lelkész, aki elkívánja a mostani román jegyzőt

TORNYA. (A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.) Torna mindössze 18 kilométernyire fekszik az aradi vámtól. Parasztja lehorgasztott fővel járnak-kelnek: az a bánunk, hogy, a semmibe pazarló minden iparkodásuk, amellyel szabadulni szerettek volna a falu tirannisától.

— Nehézen mi már ígéretben. Hej, hányszor megígérték, elviszik tőlünk ezt a pokoli pókot, amely ráfekszik a községre és szívja szívjá a vérünket...

Barmok vagyunk

Nem sok kell már, hogy Torna közjegyzője a jobb sorsra érdemes lakosságot koldusbotra juttassa. Már ebben minden benne van, hogy a három ezer lejtet számoló község másfélmillió lejes költségvetésével dolgozik. Vagyis: ha lehet, ha nem lehet, a tornai földnek ki kell izzadnia magából a költségkekre szánt másfél milliót.

Cimeres bajusz bujik felém az uccán.

— Barmok vagyunk uram... vagy legalább is annak tartanak bennünket! Hogyis léteznék fel különben rólunk, hogy nem látunk tisztán. Hogy nem látjuk tisztán azt az embert, aki az állami adóterheink ötszáz százalékát meri kiróni ránk községi illeték címen. S miután egyszer elhelyezték őt ebből a szomorú faluból, csak újból visszakerült pár hét múlva. Minden-minden azért van, mert

közvetlen felettese: a saját apósa.

Dumitru Haiduc községi jegyző ugyan csak hebizonyította, hogy egyetlen ember mennyire zaklatottá, tufeszültté teheti a falu levegőjét. A minden különösebb előképzés nélküli kurticsi származású embert Mácsán érte a forradalom. Mindenesetre jellemző, hogy a nép haragja elől az ablakon keresztül kellett elmenekülnie. Az imperiumcsere óta jegyzője Tornának.

Szívtelen. Cukros Márton, nyomorult, munkaképtelen ember felesége megjelent egy ízben a jegyzőnél. Allitana ki férjének egy szegénységi bizonyítványt, hogy ennek segítségével beutalhassa a kolozsvári elmeegógyintézetbe. Haiduc előbb vonakodott, később hajlandó lett volna kiállítani a bizonyítványt az esetben, ha a szegény asszony, aki mosásból tartja fenn magát,

három hónapig szolgál nála.

Ardelean Cristina cselédjének előbb levont a béréből, azután szerencsétlen hadiözvegy édesanyjától megvonta a hadisegélyt és annak újbóli folyósítását ahhoz a feltételhez fűzte,

hogy a cselédleány legalább három hónapig ingyen szolgálja őt.

Éjnek idején...

Sötétben bujkáló intrikus. Följelentésére a felettes hatóságok betiltották az altruista Cooperativa de Credit (Fogyasztási Hitelszövetkezet) igazgatósági üléseit.

A betiltás indoklása, hogy a Cooperativa éjnek idején tartotta gyűléseit, amelyekben irredenta terveket szöttek. Végül dr. Széll Lajos volt táblabíró, ügyvéd közbenjárására a belügyminisztérium újból engedélyezte az igazgatósági gyűléseket. Bár a prefektusi rendelkezés még augusztus 3-ról kelt Aradról, a tornai jegyző nyilván a rossz közlekedési viszonyok miatt

csak most, október 9-én adta tudtul a kedvező döntést.

Jegyzői protekció a szomszéd országtól a szigurancdig

Bajt Iván vendéglős véletlenül Battanyán rekedt. Nosza megizentette a jegyző ur, hogy három ezer lejtet megszerzi a visszahonosításhoz szükséges iratokat. Haiduc nem állotta elfogadni a határon túlról jövő pénzt, a visszahonosításból azonban semmi sem lett. Bajt ismételtén sürgette a dolgot, a jegyző különböző kifogásokat használt, végül is eljuttatott Battanyára a vendéglősnek egy tornai községi igazolványt. Ennek birtokában átköltözött családjával és butoraival együtt Tornára, amde a csendőrség nem érte be ezzel az igazolvánnyal és Bajt Ivánt családjával és butoraival beszállította az aradi szigurancára. Haiduc itt tudtára adta a szorongató helyzetben levő embernek, hogy

30.000 lejét elsimítja a bajt.

Tizezret tényleg kicsikart belőle, a többiért pedig beperelte az időközben kiszabadult és szabályszerű román honpolgárrá lett Bajt Ivánt.

Leginkább a falu friss lelkeit sarcolta meg Gyenge Jánostól, a jogtalanul követelt 75 lejes „lakhatási engedélyen” kívül 500 lejt ajándék címen, további 500 lejt marha legeltetés ürügye alatt vett fel, akkor, amidőn ennek egész évi illetéke csak 100 lejt volt. Tyukovszky Kosztától pedig 30000 lejt kért egy honossági jog megszerzéséért.

Bezzeg nem olyan lelkiismeretes, ha a közvagyon kezeléséről van szó.

Ötvenkétezer lejét pár szürke lovat vásárolt a községnek, a község tanács előzetes tudta nélkül.

Hatvanhatezer lejét gyepmesteri épületet emelt, amelynek összkiadásai a szakértők szerint legfeljebb, ha 20 ezer lejt tettek ki. Három hónap múlva össze is omlott az egész tákolmány. A községi földek bérletéből befolyó pénzt csak egy évvel később szolgáltatta be a község pénztárába, addig saját céljaira használta föl. A földjogosultaktól pedig jogtalan adó címen 2600 lejt vett fel, mint ezt Aron Márkus volt községi delegátus vallomása és nyugtája igazolja.

A község feje a nemzetiségi békéért

A következő eset szintén nem alkalmas arra, hogy a pécskai járás legelső jegyzője elnyerje az Emberi Jogok Ligájának dísztag-ságát.

Szegény Engelhardt Julia ártatlan és védtelen vidéki leány, köszönni merészt a falu kényurának, ahogy, az illendőség kívánta:

Ez ittasan felpattant:

— Takarodj! Ma magyar húst akarok enn! Magyar vért akarok inni...

A leány ijedten elsikította magát, a magyar vére szomszéd jegyző ur önfeléd ki nyilatkoztatása pedig érthető riadalmat keltett a faluban.

Mozgó adóbehajtók és a szintén szomszédos véredek

A februári községi választáson „pofon-ügynököket” alkalmazott, akik halomra pofolták az ellenpárt embereit. A többi közt Török Márton, Bancas Joci, Takács István és Belko Kálmán kaptak csatlós bizonyítékokat annak megőrkítése végett, hogy miképpen értelmezik Tornán a gondolatszabadságot. Baba Gy. és Arsenev Radoja adófizető polgárokat pedig éppen ezen boldogító joguk gyakorlása közepette verték félholtá a notár ur feldühödött vérebe. Az adóbehajtás ünnepélyes aktusa egyébként az uccán történt, ahol a rend ugynevezett őrei mondhatni ad hoc állították le a mitsem sejtő tornyaikat, és noteszükből hevenyészve kitépték lapokon nyugtázták az adót.

A lakosság gyönyörű harmoniában élt együtt Tornán minden időben. A 3500 földműves közül 60 percent magyar, 28 román és 12 százalék szerb. A nép megtanulta egymást jóban-rosszban szeretni, becsülni. A község békéjének apostola Bragia György, orthodox görög keleti lelkész. Nyíltszívű, rokonszenves, öregember a román pap.

Közbeszól a tiszteletes ur is...

A legutóbbi hatvan esztendő lepergése alatt — kezd a tiszteletes ur — mindössze 24 évig volt magyar bírója a községnek, 36 éven át pedig a magyar éra alatt is román és szerb ember állt a község élén. A választáskor a közvélemény bizalma felém fordult. Az első választáson 120 szavazatunkat megsemmisítették s így Dimitrie Baneas, a régi bíró továbbra is a helyen maradhatott a következő választásig. Ekkor fölényesen győztünk és Dimitrie Baneas bíró helyébe Baba Vazul jutott, míg a románság a hivatalos rábeszélési kísérletek ellenére is a magyar Mihaleczky Lajos, meg Baneas Joca bizottsági tagságára szavazott. A volt bíró bukásával a legsúlymentesebb korszakunk ért véget, s most mára csak a jegyző van hátra...

Emelkedik az angol dolgozó bányászok száma

LONDON. A dolgozó bányászok száma kétszázötvenhatezerháromszázhatvanöt, ami azt jelenti, hogy az utóbbi héten újabb 7082 bányász állt be munkába. A bányászszövetség kivételével a szakszervezeti tanács összes alakulataiban szilárd az a meggyőződés, hogy a sztrájk befejezésére irányuló lépések megtételének ideje sürgősen esedékes. A délutáni tárgyaláson amely a kormány és a szakszervezetek főtanácsa között folyt le, Baldwin kijelentette, hogy a kormány magatartása változatlanul a régi. A szakszervezetek vezére szerint a konferencia mégsem volt eredménytelen, a további megbeszélések lehetősége pedig nincs kizárva.

A tanácskozásokat mára folytatólag kitűzték. A tárgyalásokon a parlamenti munkaspárt is részt vesz, amely előzőleg még tárgyal a munkásság vezérével.

TESTA

GYÓGYIT:

FEJFAJÁST — MIGRÉNT — IDEGES Bántalmakat — FOGFÁJÁST — HÜLÉST — SPANYOL NÁTHÁT — OLDALSZURÁSOKAT KÉRJE MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

LERAKAT BRASSOBAN:

Engros drogéria „AMPHORA” R. T.

Nagy reklám eladás! Mélyen leszállított árak!

	LEI
Köpeny Velour	550
(150 cm széles)	
Köpeny klüsch	480
Angol kötömszővet	320
(140 cm széles)	
Legujabb ruhaszővet	280
Selyem béllés	280
Rips bársony mintázott	130
Rips bársony egyszínű	98
Divat flanellek	98
Fekete cloth	98
(140 cm széles)	
Alsó lepedővászón	98
6 drb férfi zsebkendő	98
Köpeny- és kosztümbéllés	98
Divat Barchent	85
Schroll-féle Chiffon	55
Sárga vászon	40
Tennis flanel	38
Blousoknak való zephirek	75
Ingeknék való zephir	60
Mintázott creppek	58
Cloth paplan	650
Továbbá a legszebb és legdivatosabb Párisi újdonságok kaphatók olcsó árban.	

Ascher Testvérek

Kapu-utca 5.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fejen olvashatók. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók. A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 36 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 56 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Szombat, október 30.

Kath.: Rodr. Alfonz. — Prot.: Kólos. — Görög: Zenób. vt. — Izr.: 5837. Kesvan 22. — A nap: 6.51—17.06. — Hold: ujhold november

6-án 7.37 órakor. — Időjárás: Szárazabb, csendesebb idő éjjeli laggyal

November 1.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése november 1-én lejár, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a postautalványok késedelmes beérkezése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre	1000 Lei
Félévre	520 "
Negyedévre	270 "
Egy hónapra	100 "

Tisztelettel:

Brassói Lapok kiadóhivatala

Mária királyné utban van hazafelé

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Hivatalos jelentések szerint Mária királynő a Niagara-zuhatang megtekintése után amerikai látogatását befejezi. A királyi vonat Buffalóból Kanada felé vette útját, ahonnan kíséretével együtt a kontinens felé megy. A buffalói ünnepségek programjának egy részét törölték, mert a királynét rekedtsége miatt kímélni kell.

Torontói távirat szerint a román királynét Kanada határában ünnepélyesen üdvözölték. A kanadai ukránok kérvényt nyújtottak át a királynénak, amelyben a romániai ukránok helyzetének javítását kérik.

Párisi távirat szerint ott seholsem erősítik meg azt a hirt, amelyet a londoni Observer közölt, mely szerint Ferdinánd király táviratilag kérte a királynét, hogy szakítsa félbe utazását s térjen vissza haladéktalanul Bukarestbe.

— **Makkai püspök Háromszéken.** Makkai Sándor dr. erdélyi ref. püspök tegnap, szerdán, délután a 6 óra 8 perces gyorsal Brassóba érkezett. Kíséretében vannak Vásárhelyi János püspökhelyettes és Illés Gyula egyházkerületi tanügyi előadó. A püspök az éjszakát Brassóban töltötte és ma reggel kíséretével együtt Kovásznára utazott, hogy az ottani templomavatási ünnepélyen résztvegyen. Pénteken reggel a püspök Zabolára megy és megtekinti a nemeslelkű gróf Mikes Arminné által fenntartott árvaházat. Makkai püspök pénteken délután fél 4 órakor érkezik autóval Brassóba, hoi a hatóságok a sétatér kapuuccai bejáratánál, az egyház pedig a ref. templomnál fogadják.

— **Colban Erik és Petrescu Comnen Székelyudvarhelyen.** Tudósítónk jelenti: Colban Erik Petrescu Comnen kíséretében vasárnap este Székelyudvarhelyre érkezett, ahol a vármegyeházán hétfőn délelőtt és délután tárgyalásokat folytatott román és magyar vezető egyénekkel. A meghívottak között voltak Sz. Szakáts Péter szenátor, Sebesi János dr. képviselő és Pál István preláus. Az eszmecsere szigorúan bizalmas jellegű volt s így arról részletek sem szivárogtak ki a nyilvánosságra.

Forradalom dühöng Braziliában

Megtörtént az első összecsapás — Győznek a lázadók

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Buenos Ayresből érkezett hírek szerint Brazília egyes államaiban újabb forradalom tört ki: három tartomány helyőrsége fellázadt a központi kormány ellen. Több ezer főnyi katonaság utban van a tengerpart felé, hogy bevegye Rio de Janeiro és Santos városokat. Matto tartományban, az Amazon középső folyásánál tegnap megtörtént az első összeüt-

közés a lázadók és a kormánycsapatok között. A csata véres lefolyású volt, s a lázadók győzelmével végződött, akik most Minas tartományban folytatják előnyomulásukat. Utközben rabolnak és fosztogatnak.

Rio de Janeiróba százával érkeznek a menekülők, akik a forradalmárok kegyetlenkedései elől menekülnek.

A Magyar Párt eljár a dévai Hecht-ügyben

Interveniálnak a szatmári ref. gimnáziumból eltávolított zsidó tanulók érdekében is

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Magyar Párt központja ma válaszol a dévai tagozatnak arra a beadványára, amely a Hecht Farkas-féle esetet hozta a pártközpont tudomására. Ismeretes, hogy Hecht fiát a dévai református elemi iskolából a tanfelügyelő azzal a kijelentéssel tette ki, hogy zsidónak nem lehet magyar anyanyelve. A Magyar Párt válasza a következő:

Tekintetes dr. Leitner Mihály urnak Déva Igen tisztelt elnök ur!

Folyó hó 19-én kelt nagybecsű felterjesztésére értesítjük, hogy a Hecht Farkas ügyben utasítottuk parlamenti irodánkat a megfelelő állásfoglalásra és felhatalmazást adtunk, hogy ebben az ügyben járjon el a közoktatásügyi miniszter

— A Magyar Párt elnöki tanácsának ülése. Kolozsvári tudósítónk jelenti: A Magyar Párt elnöki tanácsa legközelebb ülést tart, a melyen a parlamenti munka célkitűzései fognak megtörténni. Az elnöki tanácsnak ezen a munkáján rész fognak venni az összes magyar képviselők és szenátorok.

— Az aranyfrank új egyenértéke a nemzetközi postaforgalomban. November hó 1-től kezdve a nemzetközi posta- és távirat, telefondíjak megállapításánál egy aranyfrank az eddigi 45 lej helyett 40 lejnek fog számítani.

— A brassói kath. hívek figyelmébe. Dr. Péter Antal apátplebános közli: Október 31-én délelőtt 10 órakor kezdődik az ünnepélyes szentmise. Ez alatt fogja az egyházközség hódolatát és felajánlását bemutatni Krisztusnak, a mi Urunknak és királyunknak. 11 órakor népszövetségi alakuló gyűlés a tornateremben. November 1-én 7, 8, 9 órakor szentmisék, 10 órakor szent beszéd, utána nagymise, fél 12 órakor csendes mise. November 1-én délután 4 órakor halotti vécsernye a bolgárszegi és a postaréti temetőben, 5 órakor a bolonyai temetőben. Utána sirok kiválágítása. November 2-án 7 órakor és fél 8 órakor csendes mise, 9 órakor ünnepélyes gyászmise a halottakért. Akik november 2-án gyónnak és áldoznak, a halottakért felajánlható teljes bucsut nyernek.

— **Nagyvásár.** Brassóban ma zajlott le az őszi országos vásár, amelyet még a múlt héten kellett volna megtartani, de egy héttel eltolták. A tegnap összegyűlt vásárosok az esti hatalmas vihar láttán aggodalommal tekintettek a mai nap elé, amely azonban reggelre meghozta a ragyogó napsütést, s egész napon át derült időben folyhatott a vásár. Igaz, majdnem egész nap hideg, csipős szél fújt, ez azonban keveset rontott a kínálat és kereslet forgalmán. A délutáni órákban megkezdődött a vidám korzózás, a mely végleg megadta a brassói országos vásárok hagyományos jellegét.

— **Az orvosegyesület ülése.** A brassói orvosegyesület kedden, november 2-án délután pontban hat órakor a főtéri tanácsház nagytermében ülést tart. A napirend során Kahá na Ernő dr-nak és Oprescu dr-nak az elmult üléseiről elmaradt előadásai, valamint ifj. Flechtenmacher Károly dr. orvosnak érdekes klinikai jelenségekről, valamint érdekes terhelességi esetekről szóló előadása szerepel. Az egyesület üléseit minden hónap első keddi napján tartják s azokra külön meghívókat nem küldenek.

— **Hazavitték Olaszországból az utolsó magyar hősi halottat.** Udineből táviratozzák, hogy az udinei érsek áldása után ma ünnepélyes keretek között elvitték onnan az utolsó szállítmány, magyar hősi halottat.

nél. A közbejárás eredményéről még nincs tudomásunk. Időközben tudomásunkra jutott a szatmári református főgimnáziumba beiratkozott zsidó ifjak tömeges eltávolításának felháborító ténye és e tárgyban is táviratilag szorgalmaztuk a bukaresti pártirodát a közbejárásra.

Kiváló tisztelettel:

dr. Várady Aurél,
a Magyar Párt ügyvezető alelnöke.

Egyidejűleg be fognak kérni dr. Leitnertől bizonyos adatokat arra vonatkozólag, hogy a dévai eset mennyiben ütközik közigazgatási vagy büntető paragrafusokba. Ugyancsak ilyen szempontból fogják megvizsgálni a szatmári ügyet is.

Befejeződött a zsidó hitközségek temesvári kongresszusa

TEMESVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A temesvári zsidó hitközségek kongresszusa ma befejeződött, miután még számos, a zsidóság nehéz helyzetével foglalkozó tárgy került megbeszélésre. A kongresszus egy iskolai és egy kulturbizottságot létesített, majd elhatározta, hogy lépéseket tesz a kormánytól a rabbik és hitoktatók kiképzése érdekében az országban felállítandó rabbiszeminárium létesítése ügyében. Elhatározták még, hogy a jövő évi kongresszus Nagyváradon lesz.

Ezután bankett volt kétszáz terítéssel, rituális konyhával, amelyet teljesen új edényekben zsidó nők állítottak elő. A banketten Vértés Adolf dr. felvetette az eszmét, hogy a jövőbe néző zsidóság ellenálló erejének tömörítésére mégis csak szükség lesz a zsidók politikai pártjának a megalakítására. Lövy dr. főrabbi (Marosvásárhely) bár vitába nem akar bocsátkozni, kijelentette mégis, hogy a zsidóság politikai pártba való tömörülése célhoz nem vezet, s nem is időszerte. Az utolsó felszólaló Kecskeméti Zsigmond nagyváradi főrabbi volt, aki hangzatos, hogy a politizáló zsidóság nem az ő ideálja.

— **Rehabilitálták Arad város gazdasági tanácsnokát.** Aradi tudósítónk telefonálja: Megirtuk, hogy a városi tanács legutóbb elbocsátotta állásából Bugariu Konstantin városgazdát, aki elbocsátása után vádat emelt Tirlea Vazul gazdasági tanácsnok ellen, azzal a váddal illetve, hogy a városi gazdasági osztályában a legkönnnyelműbb gazdálkodást folyik. A feljelentés alapján megindított Tirlea ellen a fegyelmi vizsgálatot, amelynek eredményeképpen a fegyelmi bizottság megterjesztette be a vonatkozó iratokat az ideiglenes bizottsághoz. A jelentés teljesen táasztla Tirleát, aki most sajtóperért indít mind azon lapok ellen, amelyek rosszindulatul foglalkoztak az ő ügyével.

— **Vallott a mátyai gyilkos.** Aradi tudósítónk telefonálja: Jelentettük, hogy az aradmegyei Mátyán meggyilkolták Vezán János földbirtokost. A hatóságok alapos grunuokok alapján letartóztatták a meggyilkolt ember fiát, Floreát, aki több napon át tartó konok hallgatás után bevallotta, hogy tényleg ő gyilkolta meg az apját. A fiának viszonya volt mostohaanyjával, apja második feleségével, amiről apja tudomást szerzett. Ezért válni akart a feleségétől, s azt követelte, hogy fia vegye feleségül, s attól fél, hogy az asszony a nyakán marad.

Ma újra két kommunista-pert tárgyalnak Kolozsváron

Mindkét perben holnap lesz az ítélet

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délután félhárom órakor a kolozsvári VI. hadtest hadbírósa ismét nagy-szabásu kommunista bűnper tárgyalását kezdi meg, melynek két vádlottja van. Az egyik vádlott Csizmadia Ferenc, nagyváradi szak-szervezeti titkár, aki a vádirat szerint ötezer lejűt adott Bernhardt Miklós nagyváradi munkásnak, hogy szöktesse meg Salamon Jankát a kolozsvári hadtest hadbírósa börtönéből, ahol öt évi büntetését töltötte.

Bernhardt Kolozsvárra jött és itt magához vette Beiner Jenő munkást és egy munkást és munkához fogtak. Megtudták, hogy Salamon Jankát egy fogházor Kolozsvárról a platanesti női fogházba fogja átszállítani. Felálltak ők is a vonatra és ugyanabban a szakaszban foglaltak helyet, ahol Salamon Janka utazott a fogházorrel. A regáti Boicoi állomáson Salamon Janka egy pillanatra kitérdezett a fogházorral a folyosóra. Beinerék ekkor hirtelen körülfogták a leányt és az utasok között a tumultusban eltűntek vele. Amikor a fegyőr észrevette a szökést, magához vette az állomáson szolgálatot teljesítő katonákat, és üldözőbe vette a szö-

kevényeket, akiket negyedóra múlva a fa-luban el is fogták.

A pernek másik fővádlottja Szabó Jenő, a Marosvásárhelyen megjelent és később belíltott Világ című lap szerkesztője, akit az-azai vádolnak, hogy a külföldi kommunista vezetők utasításait és parancsait közvetítette a romániai kommunista szervezetekkel. Szabó Jenőnek a kommunista álnéve Vogel Hermann volt. Szabó a vádirat szerint — állandó érintkezést tartott fenn Luzsics Mária berlini, Leitner András bécsi, Orosz Miklós párisi és Oleliv Sándor római kommunista agitátorokkal. Azzal is vádolják, hogy Marosvásárhelyen lapjában kommunista cikkeket írt.

Az első fővádlott, Csizmadia Sándor szó-késben van. Az ő megszöktetésével Bernhardt vádolják, aki, amikor tudomást szerzett arról, hogy Csizmadia le akarják tartóztatni, Gizella nevű hugával ízent neki, hogy gyorsan meneküljön külföldre. Egyidejűleg Bernard Gizella is letartóztatásban volt e miatt. Később azonban megszüntették ellene az eljárást.

A ma délutáni tárgyalásra sok tanút idéztek be. Az ítélet holnap délre várható.

— A »Tündérújjak« című kézimunka divallap októberi számát mindenekelőtt a régi magyar himzések, s a dus keleti (török) művészetnek erre gyakorolt hatása dominálja. Több gyönyörű mintát mutat be ebből, a melyek mindegyike méltó arra, hogy az Országos Iparművészeti Muzeumból ismét az éltbe kerüljön, a mai kor szempontjából mindenesetre új és élénk stílust hozva a női kézimunkába. Az októberi szám egyébként is rendkívül gazdag és változatos tartalmából még kiemljük a következőket: gyermek fehérmű, női fehérmű, új asztalterítők, ágykerítők, horgolt kosztüm és gyermeksapka; új-szerű párna, ágynemű, a vertesipke készítése módja stb. stb. Cikkjei közül külön megemlítjük: Levél a nagyobb leányokhoz, Be kár elhizni cím alatt megjelent rendkívül érdekes írást. A »Tündérújjak« példányonkénti ára 70 lej és kapható minden könyv-kereskedésben. Postán az ár és 8 lej portó és ajánlási díj ellenében szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya. Előfizetési díj egy negyed évre 190 lej, egy fél évre 380 lej, portó és ajánlási díjjakkal együtt. Megjelenik havonta, az eddig megjelent számokra is elő-jelenet fizetni.

— Még mindig folynak a tárgyalások a sztrájk köztisztviselőkkel. Bécsből je-lenik: A köztisztviselők megbízottai a kor-mánnyal folytatott mai tárgyalásokon még mindig nem tudták elérni, hogy a kormány az általános fizetésemelés tett ajánlatokat növelje. A kanclár ezzel szemben kilátásba helyezte, hogy előz-ékenységet tanúsít a középső fizetési osz-tályokban végrehajtandó eltolódások ügyében. A tárgyalások folynak.

— Halálos autószerencsétlenség. Bibes-za Márta hercegnő társalkodónője kíséreté-ben kedden posadi kastélyából Bukarestbe utazott autón, midőn Baicoi mellett a kor-mány eltorlott és a gépkocsi az árokba zu-lant. A két nő és a sofőr az autó alá ke-rült. A sofőr szörnyet halt, a hercegnő és társalkodónője súlyos sebeket szenvedett.

— Skarlátjárvány Szilágysomlyón. Szilágysomlyóról jelentik, hogy ott több skarlátos megbetegedés történt. Az illetékes hatósá-gok mindent elkövetnek a járványos be-betegség továbbterjedése ellen. A megbete-gedetteket a járványkórházba szállították.

— Az öngyilkos kanonok temetése. Eger-éből táviratozzák, hogy Egerváros nemzeti gyű-lési képviselőjét, Nagy Jánost, az öngyilkos-kanonokot ma délután temetik. A kormány és az egységes párt táviratilag fe-jeltek ki részvétüket, Zsitvay Tibor házelnök temetésével pedig a parlamentnek egy kül-öttsége vesz részt a temetésen.

Barok. Debussy. Kodály. Ravel stb.

az összes modern zeneszerzők műveit gyor-san és pontosan megkapja MŰRÁVETZ zene-műkereskedéséből Timişoara. Isgyzék ingyen.

2370

Megkezdtek az olaszliszakai hamis milliósok bűnperének táblai tárgyalását

DEBRECEN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az olaszliszakai hamismilliósok perét tegnap kezdte tárgyalni a debreceni ítélőtábla.

A májusban megtartott törvényszéki tárgyaláson — amint az ismeretes — Friedländer Frigyes hamispénz forgalom-ba hozataláért hat évi fogházra, Fried-länder Salamont pedig hamispénz csa-lárd használatáért harmadfél évi fogház-ra ítélte. A tegnap délelőtti tárgyalások az iratokat ismertették, s az elnök bejelen-tette, hogy Weingarten Jeromost, akit Bécsben tartóztattak le, nem hozatták le tárgyalásra, hanem elrendelték a vizsgáló-bíró előtt tett vallomásának felolvasá-sát, amelyben tagadja, hogy Friedlände-réknek hamis milliósokat adott volna.

A többi vádlottak ezzel szemben fenn tartották a törvényszék előtt tett vallomá-sukat. A főügyész mondotta el ezután vádbeszédét, amelyben fejtegette, hogy a vádlottaknak a vizsgálóbíró előtt tett val-lomása felel meg a valóságnak, s súlyos büntetést kér.

Friedländer Frigyes védője a bizo-nyítás kiegészítésére terjesztett be indít-ványt, s azt kéri, hogy Friedländer Fri-gyes ügyét Weingarten ügyével együtt bírálja el a bíróság. A bíróság helyt adott ennek a kérésnek, s kihirdette határozatát, amely szerint az ügynek Friedländer Frigyesre vonatkozó részét elkülöníti, s addig nem bírálja felül, míg Weingarten ügye nem tisztázódik.

Este ki is hirdette az ítéletet az ítélőtábla. Ez az ítélet nagyjából helyben-hagyja a törvényszék ítéletét, s fenntar-totta a Friedländer Salamonnra vonatkozó harmadfél évi fegyházbüntetést és tíz millió pénzbüntetést. Sing Dezső egymil-liós büntetését tíznapi fogházra változ-tatta át. Friedländer Chajemre és Bettel-heim Sándorra vonatkozó felmentő ítéle-tet helybenhagyta. Friedländer Sala-mon védőjének kérelmére a tábla ugy-döntött, hogy kétszázötvenmillió korona kaucióért Friedländer Salamont szabad-lábra helyezik.

Meghalt a kantoni csapatok fővezére

SANGHAI. Csankiasek tábornok, a kantoni csapatok fővezére belehalt se-beibe. A kantoni hatóságok felszólítot-ták a Franciaországban tartózkodó Nan-csingvei tábornokot, hogy térjen haza, s vegye át a nemzeti kormányt.

— Dr. Béró Krafft-Ebing: Psycho-pathia Sexualis című világhírű művének teljes magyar fordítása megjelent. A hatalmas kö-tet, aranyozott díszkötésben, november 15-ig 750 lejes előfizetési áron megrendelhető. No-vember 15-én túl bolti ára 900 lej. Érdek-lődőknek részletes prospektust küldünk díjta-lanul. Brassói Lapok Könyvosztálya.

— Az oslói szeszszavazás végleges ered-ménye. Oslóból táviratozzák, hogy a szesz-tilalom ügyében megejtett népszavazás végle-ges eredménye szerint a tilalom mellett 424.202, ellene pedig 531.425 szavazat esett. Az 1919-ben megejtett szavazáskor a tilalom mel-lelt 489.017, ellene 304.673 szavazat esett.

— Felgyújtották a házát. Bors István esa-tószegi gazdának a háza szerdán este le-égett. A kár közel kétszáz ezer lej. Bors azt hiszi, hogy a házát rosszakaróinak egyike gyújtotta fel. A vizsgálat megindult.

— A Brassói Magyar Dalárda vegyeskara csütörtökön este 8 órakor örmény énekpró-pát tart. Pénteken este 8 órakor pedig a férfiak tart magyar énekpróbát. Pontos meg-jelenést kér az elnökség.

— Mussolini merényletője bűntügyében nem tartják meg a főtárgyalást. Rómából táv-iratozzák: Miss Gibson, Mussolini minisz-terelnök merényletője elleni ügyben nem tartják meg a főtárgyalást, mert az állam-ügyesség nem volt hajlandó Miss Gibsont megidézteni, mert orvosi szakvélemény sze-rint a merénylető elmebeteg, s teljesen be-számíthatatlan.

— Jugoszlávia három vagon aktát ad Ro-mániának. Temesvárról táviratozzák, hogy Miclea táblabíró tegnap Zsombolyára utazott, ahol a szerbek delegációjától három vagon olyan bírósági aktát vesz át, amelyek román községekre vonatkoznak, de amelyeket a szer-bek kivonulásakor a törvényszék egész irat-tárával együtt elvitték. Ezzel szemben ugyan akkor a temesvári bíróság átadja a szerbek-nek Módosra és Párdányra vonatkozó irato-kat.

— Temesvárott újból ellenőrzik a cég-táblákat. Temesvárról jelentik: A város ma a cégtáblák újbóli ellenőrzését helyezte ki-látásba, főként a cégtáblák helyes románsá-ga szempontjából, ami anyagilag újabb nagy-megterhelést jelent a cégeknek. A kereske-dők egyesülete már állást is foglalt a terv ellen, úgy szintén az ipari szakcsoporthoz is, hangoztatva, hogy ez az ellenőrzés hivatal-ból már 1920-ban megtörtént, s legfeljebb csak az azóta alakult cégek megvizsgálása szükséges. — A javaslat szerint az ellenőr-zést is oly bizottságnak kell végezni, amely-nek tagjai állami, vagy városi tisztviselők, s akik amúgy is fizetést kapnak. Ez nem ter-helné meg a feleket, s ennél sokkal nagyobb munka volt a választók összeírása, ahol szín-tén nem kellett fizetni. Különben is az egész ellenőrzés államérdek.

Vegyes SZAKKÖNYVEK

László: A földaláló utja . . .	34 L
Hoszpodár: A telefon . . .	34 „
Szerényi: Mértékek és súlyok . . .	34 „
Balogh: Osztófej	68 „
Benedek: A logarléc	40 „
Szegő: A vegytan és a vegyi ipar	82 „
Vékony: A szabómesterség tankönyve	135 „
Jaschik: A könyvkötőmesterség	172 „
Kóhalmi: Súlyszámítás tan-könyve	68 „
Zeidler: A modern börgyártás	120 „
Wagen: Mázolók és szobafes-tők kézikönyve	192 „

Az ár és 10 lej portóköltség előzetes beki-ldése ellenében ajánlva franco szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

KÖZGAZDASÁG

Csőd előtt a CFR.

A vasut még saját szén szükségletét sem tudta szállítani

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szállítási válsága lassanként legaggasztóbb gondja lesz gazdasági körünknek. Végtelenül változatosak és súlyosak azok a következmények, melyek a dolgok mai helyzetéből folynak. Az állapot ma is az, mint két, illetőleg négy évvel ezelőtt.

A válság azóta nem változott. Az államvasutak vezető közegeinek jó szándékai s erőfeszítései talán nem hiányzanak. El kell ismernünk, hogy maguk a vasutasok is anynyit, amennyit a rendelkezésükre álló pénzügyi és technikai eszközök mellett meg lehet tenni, megtettek, sőt talán még a lehetőségesnél is többet.

Hiányzik azonban mindenekelőtt a fedezet ahhoz, hogy még csak meg is kezdjék a válság javítását. A háború óta minden évben mindenekelőtt a mezőgazdasági termelők sirtak fel e tarthatatlan helyzet miatt, mert terményeiket nem tudták értékesíteni sem bent az országban, sem külföldön. Ez a termelés különböző változatban eddig évről-évre nőtt, ami a mezőgazdasági termelés életképességét bizonyítja. Az államvasutak vezetősége még idejében kérte az állam vezetőitől a szükséges pénzügyi eszközöket, hogy párhuzamosan fejlesszék a vasutakat is az ország gazdasági termelésének előhaladásával. Azonban e fedezetet sohasem tudta megkapni, nemcsak a kért mértékben nem, hanem még a sürgős szükségletekre sem.

A Bratianu Vintila által kezdeményezett teljesen téves takarékosági politika lehetővé tette, hogy a részleges probléma megoldását elhalasszák. Ugyanis abban az illúzióban ringatták magukat, hogy rövidesen az egész problémát sikerül megoldani.

Ma arról az utópiáról beszélnek, hogy az állami költségvetést rövidesen harmincmilliárd lejfel emelik, azonban nem bocsátják az államvasutak rendelkezésére azt a 700-800 milliót, amely feltétlenül szükséges volna bizonyos számú mozdony kijavítására, ami bizonyos mértékig felélénkítené még a kiviteli vérkeringést.

Különösen üdvös volna a javulás a petroleumiparra nézve. A petroleumipar erősen növekedőben van s a kilátásai eléggé biztatóak, de a termelés növekedésével a szállítási gondok annál nyugtalanítóbbak. A kikötőkbe érkező gőzösök nem tudnak rakódni, mert a külföldre már fektetett petroleumtermékek nem érkeznek meg idejében. Ennek oka pedig az, hogy nincsen elég mozdony, mely a petroleumvonatokat rendeltetésük helyére eljuttatná. A petroleumfinomítók, melyekbe pedig óriási tőkét fektettek be, nem működhetnek egész teljesítőképességükkel, s nem is

fokozhatják termelőképességüket a szállítási lehetőségek bizonytalansága miatt.

S ami még különösebb, ez az a tény, hogy a mai helyzetben az állam még a fűtőanyagot sem tudja idejére szállítani, ami az államvasutak részére szükséges. Ezt mutatja az a hivatalos értesítés, mely a napokban látott napvilágot a lapokban:

»Az államvasutak vezérigazgatósága arról értesül, hogy a Pitesti-Bukaresti vonal melletti állomások nagy része még ma sem kapta meg az októberre kijáró szénzállítmányt. Emiatt a teher- és személyszállító vonatok forgalma veszélyeztetve van, mert a vontató szolgálat nem működik rendes feltételek között. Felhatalmazást kértek arra, hogy ha az államvasuti raktárak nincsenek ellátva elég szénrel, legyen szabad a vasutaknak a szénét kereskedelmi úton beszerezni.

Azt lehetne hinni, hogy a fenti hír az ország széntermelő vállalatait azzal illetné, hogy nem képesek az államvasutakat kellő időben ellátni a szükséges szénrel.

Elvitathatatlan tény azonban, hogy a szilvölgyi, moldvai és erdélyi szénbányák hónapok óta nagymennyiségű szén felett rendelkeznek, mely a rakodó állomásokon hever, mert nem tudják elszállítani az államvasutak és magánvállalatok részére a termelésnek, mely az utóbbi években fennállt, még 25 százalékát sem. Ez a valódi helyzet.

Az a megjegyzés, hogy kérték az engedélyt a szükséges szénnek kereskedelmi úton leendő beszerzésére, nem vehető komolyan. Ha ugyanis a szénét megszerezhetik a kereskedelem révén, miért ne lehetne beszerezni közvetlenül a termelési forrásokból, mert hiszen a szén beszerzéséhez mindkét esetben vagonokra és mozdonyokra van szükség. Ha azonban e megjegyzésnek az a célja, hogy e mögé bujtassa azt a törekvést, hogy külföldről szerezzék be a szénét, a dolog annál súlyosabb. Azt jelenti, hogy az államvasutak nemcsak szállítási eszközhiányban szenved, hanem az árlemdelt közegeknél megvan az a rosszul értelmezett szellem, mely a külföldi termékek haszontalan támogatására ösztönzi őket, holott itt az országban is elég nagy felesleg van ebből az egyszerű termékből.

Ilyen körülmények között a vasuti szállítási problémájának végleges és teljes megoldását előbb a részleges megoldásnak kell megelőznie, amit a nemzeti termelés sürgős és parancsoló szükségletei diktálnak.

Az állam úgy követne egészséges és takarékos gazdasági politikát, ha másutt takarékoskodnék s az így megtakarított alapokat a gazdasági élet fő útörének a vasutnak bocsátaná rendelkezésére.

mérten kötvényeket fognak kibocsátani, melyek a trösztnek meg fogják szerezni a szükséges pénzeszközöket. A tröszt főképpen hitelek közvetítésével fog foglalkozni. A kibocsátandó kölcsönök kamatába a szokásos tételeknél 2-3 százalékkal lesz alacsonyabb a kölcsönök hosszú lejáratúak lesznek és 10-20 évre vannak kontemplálva. A kölcsönt főlvevőknek azonban módot akarnak adni arra, hogy a kölcsönt prémiumtétel formájában már két, vagy három év múlva visszafizethessék. A tröszttagok rövidlejáratú kölcsönüzletekkel is fognak foglalkozni és pedig főképpen tranzakciók finanszírozásával, hogy a visszaözlő tőkét állandóan foglalkoztathassák.

(—) A zölden kaszált rozs kivitele. Bukaresti jelentés szerint a pénzügyminiszter körrendeletet küldött valamennyi vámvátnak, amely szerint a zölden kaszált rozsot, mielőtt kalászbba szökhetett volna, a szénával azonosan kell kezelni s azt külön engedély nélkül ki lehet vinni vagononként 2000 lejes vámdíj mellett.

(—) A lengyel ipar a gazdasági manifesztum ellen. Varsóból jelentik: A lengyel ipar, kereskedelem, bányászat és bankok központi szövetsége egy kommunikében a világ-gazdasági manifesztummal szemben foglal állást. A kommuniké megállapítja, hogy a manifesztum egyik legfontosabb pontja a lengyel ipar ellen irányul. A kommuniké a manifesztumban propagált szabadkereskedelem és vámgazdaság megszüntetését úgy magyarázza, hogy ezek tendenciózus elvek, melyek mögött politikai célok lapanganak. A lengyel központi szövetség ezért kategorikusan óvást emel a manifesztum kezdeményezőinek eme irányzatai ellen. A szövetség egyébként annak a nézetének ad kifejezést, hogy nemzetközi alapon az összes világ-gazdasági nehézségeket, viszonyokat, a jelenlegi bajok megszüntetésének módjait, szóval minden kérdést megtárgyaljanak.

MEZŐGAZDASÁG

A kataszter végorái

Az 1875-1885. években nagy anyagi áldozattal létesített és az 1902-1912. években nagy költséggel kiigazított és — Bukovinán kivéve, — Romániában egvedül álló földadókataszter, mely a földadó igazságos kivetésének alapja, csőd előtt áll. mert a földadó nyilvántartás, mely a birtokos személyében — (adás-vétel, örökség, stb.) — az adótárgy és a művelési ágban beállott időközi változásokat kellene nyilvántartani és a birtokiveken átvezesse, a háború óta teljesen el van hanyagolva úgy, hogy a kataszteri birtokivek mai állapota, — kevés kivétellel — nem fedi a tényleges birtoklást s ezért a földadó kivetése 1923-ban nagyon sok közsgében hibásan eszközöltetett s hibásan fog történni 1928-ban is, ennél fogva ha ezen intézmény reorganizálására rövidesen radikális intézkedés nem tétetik, emel több száz millióra értékelhető munkát teljesen meg fog semmisülni.

A földadókataszter, amint az mindnyunk előtt ismeretes, adómunkálat. A földadó helyes és igazságos kivetésének alapja. Ezt tudja minden falusi ember, aki a kataszteri birtokivében bejegyzett adatok szentírásnak tartja s ezért göröcsösen ragaszkodik minden egyes földrészlethez, amibe abba felvéve van, mert gyerekkora óta látja és ismeri a kataszter fontosságát annyira, hogy most mikor az állam a kataszternek nem akar anyagi áldozatot hozni, minek következtében az egészen el van hanyagolva a paraszt birtokosság teljesen önként kiadottmódig jelentkezik az illetékes hivatal és kéri a kataszternek saját költségén kiigazítását, mert az adót birtokiv utólagosán, legfőbb érdeke, hogy az rendben legyen. Ha a földiét eladni akarja, vagy bankból kölcsönt felvenne, szintén szükséges van a kataszteri birtokiv másolatát, mely az azzal földjének kiterjedését, művelési ágát és tisztja jövedelmét, illetve adóját. Birói végrehajtásnál, hagvatéki eljárásnál, stb. az érték megállapítását illetően a birtokivébe bejegyzett birtokiv értéke, minősége, tisztja jövedelme, illetve az irányadó. Egyszóval a földtulajdonnak legtöbb anyagi érdeke a kataszteri birtokivéhoz fűződik.

A kataszteri munkálatoknak ezen a fejteft fontosságával szemben a pénzügyminisztérium a kolozsvári kataszteri felügyelőség (volt kataszteri igazgatóság) munkáját kataszteri alampunkálatokat készíti —

Újabb dollárkölcstnt kaptak a magyar városok

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bud János pénzügyminiszter a new yorki Speyer bankházzal megkötötte a városok számára a második beruházási kölcsönt, amelynek összege hat millió dollár. A kölcsön kamatozása 7 százalékos és husz év alatt fizetendő vissza, úgy, hogy évi törlesztéssel együtt 9.23 százalékos lesznek az esedékeségek. A kibocsátási árfolyam 89 és minden levonás nélkül fizetettik ki.

A mostani kölcsönnek kedvezőbbek a feltételei, mint azé volt, amelyet Bud egy évvel ezelőtt kötött meg, ugyancsak a városok számára. A kölcsönösszeget november 22-én utalják át a Nemzeti Banknak.

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, október 28

A világpiacon: Kisebb arányu, élénk árfolyamnullázás.

A belöldi piacon: Az irányzat változatlanul lanya. Uzleti forgalom minimális. Délben: egy svájci frank 34.40 lej, egy dollár 178 lej, egy olasz lira 7.80 lej, egy német márka 42.45 lej, egy angol font 8.63 lej, egy francia frank 5.55 lej, egy cseh korona 4.29 lej, egy osztrák schilling 25.15 lej, egy lejért 402 magyar korona, tízezer magyar korona 24.95 lej.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.25 (—5), száz holland forint 207.30, egy dollár 5.18 és ötnyolcad (jegynyolcad), egy angol font 25.14 (—fél), száz francia frank 15.75 (—2 és fél), száz olasz lira 22.10 (—65), száz cseh korona 15.35, száz dinár 9.15, száz leva 3.75, száz lej 2.90, tízezer magyar korona 0.7260 (—2 és fél), tízezer osztrák korona 0.7320.

Budapesti értéktőzsde. Szerdán jól tartott. Zárlati árfolyamok ezrekben: Magyar Hitel 343, Osztrák Hitel 141.5, Salgó 530, Rima 181.5, Délivasut 222, Államvasut 406, Kohó 277, Atlantika 21.5, Ganz-Danubius 217.5, Köszén 4315, Papíripár 45, Nasici 1800, Szlavónia 43, Földhitelbank 202, Viktória malom 62, Kereskedelmi Hitelbank 16.5, Pesti Magyar Kereskedelmi 1265, Beocsini 1550, Uriányi 1520, Láng 126, Lipfák 30, Schlick 103, Brassói 544, Zabola 30, Cukoripar 1940, Klotild 19, Hungária műtrágya 152, Olasz-Bank 25, Angol-Magyar 43, Leszámitoló 88, Magyar-Cseh 13, Nova 368, Kronberger 1.2, Csáky 11.5, Izzó 1000, Magnezit 1550, Viktória butor 22, Ofa 850, Malomsoky 4.5, Pesti Hazai 2575.

(—) Tizenötmilliárd dollár tőkével alakult meg az új pénztörzs. Az új pénztörzs feladatáról és organizációjáról beavatott helyről a következőkről értesülünk. A trösztöt egvölöre 15 millió dollár részvénytőkével alapítják s ez a tőke nem egyetlen eszköz, a mellyel a tröszt dolgozni fog. Szükséghez

Legjobb, legszébb és legolcsóbb módosítók!
Bel- és külföldi ruhaszövetekben,
versenyen kívüli árak
GH. SOCI
Brassó, Kapu-utca 27. 2359

Az őszi szállítás megkezdődött

**Ambrosi-Fischer
és Társai**
Faiskolák
és szállítóvány
telepek

AIUD, JUD. ALBA. 2173

**2 teherautó,
egyik keveset használva,
1 stráfszeker
1 villanymotor**
440 volt, 1 P. S. eladó.

Fleischer György
BRASSÓ, KATALIN-U. II.

No. 959—926.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy Maierus (Szászmagyaros) község tulajdonát képező „Părăul Blidării” nevezetű erdőrészt, a melynek térfogata 100 Ha, 48 ar. 1926 évi december hó 1-én délelőtt 10 órakor a közs. előjárásnál tartandó nyilvános, zárt ajánlatokkal egybekötött árverésen el fog adatni.

Az árverés megtartása a Monitorul Oficial 238—926 számában ki lett hirdetve.

A becsár 2,136.600 lej.

A részletes feltételek az erdőgondnok-ságnál — Feldioara és az alulírott közs. előjárásnál megtekinthetők.

Maierus, la 24. Octombrie 1926.

9788

A közs. előjáróság.

6000 m²

bezw. 12000 m² **INDUSTRIE-GRUND** in Hermannstadt-Sibiu samt leerstehendem gut erhaltenem Fabrikgebäude (verbaute Fläche etwa 250 m²) **zu verkaufen.**

Das Grundstück liegt am fließenden Wasser hat Anschluss an elektr. Stromleitung, Wasserleitung u. Kanalisation. Preis Lei 2,200,000— bzw. Lei 3,000,000—. Anfragen unter „A. B. 373“ an „Hermes“ A. G. Hermannstadt, Wintergasse 9. 9787

**Villanygépek tekercselését
Villanytelepek**

teljes felszerelését vállalja

Tartler Adolf Brassó, Fekete-u. 57.

Bőrkabát
szükségletét, mérték után okvetlen a **Concurența** urisabóságnál szerezze be.
Brassó, Tehénpiac 4.

Egyetlen háztartás

sem nélkülözheti Krbekné

**A házcukrászat
kézikönyve**

című elsőrangú lektárszöveget. Több száz receptje világos és pontos utasítást ad a turócsuszától, káposztás-kockától — a boszorkánykrém, ananász-parfált és töltött datolyáig minden háziilag előállítható sütemény elkészítésére vonatkozólag. Ötödik javított kiadás. Most jelent meg. Tartós felvázson kötésben, ára 40— lej. Kapható mindenütt. — Postai megrendeléseket azonnal elintézi a kiadó Brassói Lapok Könyvosztálya.

**KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT ÉS MINTÁT—
SUNFIELD ORADEA
STR. PACEI 7.**

**Minden iparos
és szakmunkás**

számára nélkülözhetetlenek a

jó szakkönyvek.

Kísérje figyelemmel hirdetéseinket, vagy

kérje azonnal díjtalan arjegyzékeinket.

Brassói Lapok Könyvosztálya

Brassó, Kapu-utca 64.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. — Vastagabb betűvel 12 lei. — Először csak 25%o engedély. — Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladásánál minden harmadik feladattól kezdve az első feladathoz képest 50%o kedvezményt adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Csak válaszbélyeggel feladott kérdézőkérdezőkre válaszolunk.

**Hölgyek
figyelmébe!**

**A tündérúriak
októberi száma**

rendkívül gazdag és változatos tartalommal, nagyított mintákat tartalmazó mellékíval megérkezett. A Tündérúriak havonként jelenik meg. Pályázatokért ára 70— lej. — Portó és ajánlasi díj 8— lej. — Előfizetési díj portóval együtt 1/4 évre 190— 1/2 évre 380— lej. Megrendelhetők és előfizethetők az eddig már megjelent számok is a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Használt motorkékek kedvező fizetési feltételek mellett eladók: 1 drb. Poehl német gyarmányu 25 H. P. 2 drb. Fiat 40 H. P. 1 drb. Sexton 33 H. P. „Gépvásár” Brassó. 9663

Lokomobilok használtak jó állapotban kedvező fizetési feltételek mellett egy egy drb. 3 H. P. 4 H. P. 5 H. P. 6 H. P. 8 H. P. 10 H. P. 12 H. P. és 14 H. P. „Gépvásár” Brassó. 9663

Bérszállítást vállal motorkével. „Gépvásár” Brassó. 9663

Eladó 9770
szabakkézből jól bevendelmű, 5 faratú **vízimalom** 12 hold földdel és saját villanyteleppel. Közlelőbbi ELEKES hirdetés irodában Brassó, Str. Porții 32.

Megbízható önálló munkás, ki a román, magyar és leheőleg német nyelveket tökéletesen bírja, a könyvelést román nyelven ellátni tudja, mielőbbi belépésre keresetlik. Ajánlatok fizetési igények eddigi működés megjelölése mellett Fraji Szimanyi fabrica de chereștea Moroeni, poșta Petroșita, jud. Dâmbovița intézendők. 9762

Worthington szivattyú két colos majdnem új, eladó, Halász Farkas szeszgyárában Barót. 9760

Veszek nagyszemű brassói lencsét. Minták ajánlatokat mellékelve „Administrației Moșiei Muncelului de sus, gara Hălăucești jud. Roman” címre küldendők. 9751

Biztos megölhetést nyújtó jóforgalmu fodrász üzlet eladó azonnali átadásra. Ruli Máttyás, Brassó, Vasut u. 30.

A Brassói Lapok 1927 évre szóló nappalra ugy tartalom, mint külső kiállítás doigában messze felülmúl minden hasonló kiadványt. Ne rendeljen, ne vegyen addig mást meg ezeket meg nem tekint. Viszonteladónak magas rabattot nyújtunk, kívánatra részletes ajánlat és prospektussal küldünk.

Mozdonyvezető leg vasutnál nov. első felében keres Cim: Anya Károly Timișoara, Str. Doia 31.

Jó forgalmu pékár teljesen felszerelve üzletben, nagy kőru és kőerdő üzem mellett, nap 500 kg. kenyér eladását adandó, Cobas Jud. Bacau, Gyimes lett.

Vulkanizáló apak, kőpeny formakkal, üm képes állapotban eladó. Bocskor, Keresztényfalu, Hosszu-utca 73. jud. sov.

Garázsmester, több gyakorlattal bíró, megjelölő állást keres. Cim: sz. alatt a kiadóba.

Német kisasszonyt keresek gyermek mellé. Dr. Margócsy Géza, Csinet Criș Arad m.

Erdőt vállalkozó melésre vagy erdőgazdálkodó vezetéke emennek. Cernacea posta ferde. Carasverin.

Két gyermek mellé tal leány (nevelő) restetik puszta. Ajánlatot fizetési igény megjelölésével juthat. Szatmár, intéző Gara Smărdan, jud. Teleorman.

Háromszobás lakó belvárosban azonnali restetik. Schieszer, S. Iános-utca 22.

Malomberendezés eladó, gőzgép, kazán, hengerek, sziták, gőzszivattyú, lisztkeverő, daragép, zeti rosta, kőek stb. zseimalom Bihard.

Fogtechnikus per operative asistens eladó keres azonnali, vidék is. Cim 9777 sz. alad kiadóba.

Kiadó lakások, és raktárak, Kódor 25. b.

Egy ház eladó ház szoba és üzemhelyiségek. Cim: Szitás-utca 58, P.

1 esetleg 2 szoba, ház lakás belvárosban vagy közlelebe keresetlik. Cim Concurența Br.

Elektromos hegesztéssel gyorsan és san javítunk törő gelyeket, motorké hengereket és minden géprezt. Friedrich Terekek gépgyár, Temar. 9769 9769 9769 9769

**A Dr. Dávid
György-féle**

mán nyelv
és nyakörv könyv egyetle rendszertan, amely már az szonyoknak megánnak nyelvtanulvel készült, hogy nélkül, mint kben és (közlele) leány eladható mán nyelv. Ára 100— köteve 100— ható mindenütt.

FIGYELEM!

Legújabb eredeti párisi és bécsi őszi és téli modellek:

**Szőrmekabátokban, bőrkabátokban,
szövetkabátokban, ruhákban és
gyermekkabátokban**

a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig megérkeztek

FENYVESI és SAMUEL Nagyrománia legnagyobb női konfekció áruháza

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának körforg. a Brassóban.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj